

P6_TA-PROV(2007)0156

Poročilo o napredku Hrvaške

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. aprila 2007 o poročilu o napredku Hrvaške za leto 2006 (2006/2288(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 3. oktobra 2005, da s Hrvaško začne pristopna pogajanja,
 - ob upoštevanju poročila o napredku Hrvaške za leto 2006, ki ga je Komisija objavila 8. novembra 2006 (SEK(2006)1385),
 - ob upoštevanju priporočil skupnega parlamentarnega odbora EU-Hrvaška s 3. in 4. oktobra 2006,
 - ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta 14.-15. decembra 2006,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2006 o sporočilu Komisije o strategiji širitve in glavnih izzivih 2006-2007¹,
 - ob upoštevanju priporočil skupnega parlamentarnega odbora EU-Hrvaška z 20. in 21. marca 2007,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A6-0092/2007),
- A. ker je Hrvaška nadaljevala z doseganjem dobrega napredka po političnih in gospodarskih merilih ter po merilih pravnega reda in bi ji bilo treba čestitati za pomembne ukrepe, ki jih je sprejela na številnih področjih, da bi prilagodila svojo zakonodajo pred preverjanjem njene usklajenosti,
- B. ker bi se morala pogajanja vztrajno nadaljevati in, takoj ko bo Hrvaška izpolnjevala vsa merila in bodo pogajanja končana, pripeljati do njenega pravočasnega pristopa k Evropski uniji, pod pogojem, da se Hrvaška spoprime s pomembnimi izzivi in razvije ustrezne upravne zmožljivosti,
- C. ker bi morala Hrvaška storiti vse, kar je v njeni moči, za izvedbo potrebnih reform, da bi se pogajanja lahko zaključila še pravočasno, da bi Evropski parlament dal svojo privolitev pred naslednjimi parlamentarnimi volitvami EU junija 2009,
- D. ker imajo možnosti pristopa Hrvaške regionalno razsežnost, saj so otipljiv znak, da je, v skladu s sklepi Evropskega sveta v Solunu leta 2003, prihodnost vseh držav zahodnega Balkana v Evropski uniji, kar je v različnih resolucijah potrdil Evropski parlament,
- E. ker Hrvaška izrecno podpira evropska prizadevanja svojih sosed,
- F. ker izkušnje iz preteklih širitve kažejo, da je treba o vsaki državi odločati glede na njene

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2006)0568.

dosežke, da mora dejansko izpolnjevanje kölnskih meril narekovati hitrost pogajanj ter da mora stopnja skladnosti s temi merili določati tudi dokončen datum pristopa,

- G. ker Pogodba iz Nice ne zagotavlja ustrezne osnove za nadaljnje širjenje in ker bi morala zato osrednja vsebina Pogodbe o Ustavi za Evropo začeti veljati pred koncem leta 2008, da se oblikujejo potrebni pogoji za prihodnje širitve in se Uniji omogoči učinkovitejše, bolj transparentno in demokratično delovanje, kar je predpogoj za nadaljnje širjenje; ker morata poleg tega Komisija in Svet intenzivno delovati za ustvarjanje potrebnih predpogojev za širitev – še posebej za pristop Hrvaške k EU,
- H. ker je Evropska unija odgovorna za zagotavljanje svoje sposobnosti za nadaljnje uspešne širitve in ne države kandidatke,
- I. ker je bil oktobra 2006 uspešno zaključen skupni postopek preverjanja in so se nato lahko začela dvostranska pogajanja s Hrvaško o specifičnih vidikih pravnega reda,
- J. ker je bilo doslej odprtih šest različnih poglavij na področju pravnega reda Skupnosti in sta bili dve, povezani z znanostjo in raziskavami ter izobraževanjem in kulturo, začasno zaprti,
- K. ker je Komisija že uporabila merila uspešnosti za spremljanje napredka hrvaških oblasti na ključnih in občutljivih področjih, kot so konkurenčna politika, javna naročila, prost pretok kapitala, pravosodje, svoboda in varnost, socialna politika ter zaposlovanje,
- L. ker je treba prizadevanja Hrvaške za izpolnjevanje meril za pristop podpirati in jih pospremiti z učinkovitimi izvedbenimi ukrepi in primernimi mehanizmi spremljanja,
- M. ker je temeljita reforma javne uprave in sodstva ter policije bistvenega pomena in nujen pogoj za doseganje standardov, potrebnih za pristop k EU,
- N. ker lahko temeljita in objektivna analiza nedavne zgodovine regije, resnična sprava med različnimi narodi in vzpostavitev dobrososedskih odnosov pomembno prispevajo k pristnemu evropskemu procesu povezovanja,
- O. ker sta pregon vojnih zločinov ter ponovno vključevanje beguncev in razseljenih oseb temeljna elementa pravnega procesa,
 - 1. ugotavlja, da je Hrvaška že znatno napredovala na poti do pristopa k EU;
 - 2. meni, v skladu s sporočilom Komisije o širitveni strategiji in glavnih izzivih v obdobju 2006-2007 (KOM(2006)0649), da Hrvaška še naprej izpolnjuje politična merila za članstvo in jo je mogoče obravnavati kot delujoče tržno gospodarstvo, ki bi moralo biti sposobno srednjeročno vzdržati pritisk konkurence in tržnih sil v Uniji, če bo država še naprej učinkovito izvajala svoj program reform, da bi odpravila preostale pomembnejše slabosti;
 - 3. čestita hrvaškim oblastem za hiter napredek, ki so ga dosegle v dosedanjih pristopnih pogajanjih, zlasti pri sprejetju ključnih delov zakonodaje na najbolj pomembnih področjih, kot so javna uprava, delovanje sodišč in protikorupcijska politika;
 - 4. podpira vlado in opozicijo v njunih prizadevanjih, da navkljub prihajajočim volitvam sprejmeta nujne, pa čeprav včasih težke odločitve, zlasti na področju politike konkurenčnosti in državne pomoči, ter poudarja, da bodo te odločitve pravzaprav koristile vsem hrvaškim državljanom;

5. prosi hrvaško vlado, naj na vseh področjih in še zlasti na področju okolja okrepi svoje zmogljivosti za izvajanje zakonov, ki jih je prenesla v nacionalno zakonodajo iz pravnega reda Skupnosti;
6. s tem v zvezi poziva hrvaške oblasti, naj ustrezno upoštevajo zadržke, ki so jih izrazile lokalne skupnosti in javno mnenje, v povezavi s spornimi industrijskimi projekti, ki bi utegnili predstavljati grožnjo okolju ali javnemu zdravju, ter jih poziva, naj oblikujejo jasen in pregleden postopek, s katerim se lahko obveščajo in posvetujejo vse zainteresirane strani in ne zgolj vlagatelji;
7. s tem v zvezi poziva hrvaško vlado, naj v celoti spoštuje in izvaja mednarodne dokumente, kot je Aarhuška konvencija, ter naj, v skladu z najnovejšimi okoljskimi strategijami EU, sčasoma ratificira Kjotski protokol;
8. izraža zaskrbljenost zaradi upadajoče javne podpore pristopu Hrvaške k EU in pozdravlja dejstvo, da vlada in opozicija združujeta moči pri razlaganju javnosti o gospodarskih, političnih, socialnih in kulturnih koristih, ki jih bo prinesel pristopni proces; poziva Komisijo, naj okrepi svoje dejavnosti obveščanja o zgoraj omenjenih prednostih;
9. poudarja, da je treba hitro in učinkovito izvesti reforme, ki so bile doslej sprejete, da se Hrvaška še naprej modernizira in se s tem dodatno okrepi in stabilizira demokracija ter socialno tržno gospodarstvo; v zvezi s tem:
 - (a) ugotavlja, da bodo določbe Zakona o državni upravi, ki uvajajo preglednost in objektivnost pri imenovanju in ocenjevanju javnih uslužbencev, začele veljati šele po naslednjih volitvah; nadalje ugotavlja, da bi ta odločitev lahko ustvarila vtis odlašanja na tem pomembnem področju in s tem spodbujala mnenje, da odločnost vlade za reformo javne uprave ni povsem iskrena, čeprav je odpravljanje političnega vmešavanja v javno upravo zelo pomembno za sedanjo vlado;
 - (b) opaža predanost hrvaške ministrice za pravosodje prizadevanjem za napovedano racionalizacijo števila sodišč, ki delujejo v državi, da bi postala bolj profesionalna in učinkovita; opominja ministrico, da mora ta proces potekati vzporedno z oblikovanjem ustreznih postopkov in meril za imenovanje in ocenjevanje sodnega osebja, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje zadostnega jamstva glede profesionalnega in neodvisnega sodstva; zato odobrava ustanovitev delovne skupine za oblikovanje novih okvirnih meril za ocenjevanje sodnikov ter spremembo Zakona o sodiščih, ki uvaja obveznost sodnikov, da prijavijo svoje premoženje, in možnost premeščanja sodnikov na sodišča, ki so preobremenjena; je prepričan, da bi bilo treba dodatno reševati sodne zaostanke s spodbujanjem nadomestnih mehanizmov za reševanje sporov s ciljem doseganja učinkovitega sodnega sistema;
 - (c) izreka pohvalo Hrvaški za njeno popolno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo (ICTY); vendar je zaskrbljen, da bi glede na nedavne sodne odločbe učinkoviti pregon vojnih zločinov lahko ogrozile sovražnosti na lokalni ravni, vztrajna pristranskost nekaterih med zaposlenimi v sodstvu glede državljanov, ki niso hrvaške narodnosti, ter nezadostna zaščita prič pred ustrahovanjem; poziva hrvaško vlado, naj še naprej dejavno spodbuja in podpira pregon vojnih zločinov, ne glede na narodno pripadnost storilcev; zaskrbljen je tudi glede določenih pobud, ki jih je sprejela vlada, predvsem glede njene ponudbe, da prispeva za stroške obrambe generalov hrvaške vojske, ter njene zahteve, da deluje v vlogi prijatelja sodišča (*amicus curiae*) v

postopkih, ki tečejo pred ICTY;

- (d) meni, da bi morale vse hrvaške institucije in stranke preprečiti javno dojetje Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo kot sovražne institucije in obveščati o vlogi, ki jo ima ICTY pri pregonu zločinov, storjenih proti hrvaškemu civilnemu prebivalstvu;
 - (e) ugotavlja, da je vzpostavljen ustrezen pravni okvir za varstvo manjšin in da je prav tako izkazana zavezanost vključevanju manjšin v politični sistem; opozarja na pomen zagotavljanja ustrezne zastopnosti teh manjšin v javni upravi, policiji in sodstvu pa tudi njihove enakopravne obravnave v zadevah, povezanih z lastnino, in v gospodarskih zadevah; poziva, da se na vseh ravneh državne uprave razvije konkreten akcijski načrt za doseganje proporcionalne zastopnosti manjšin, v skladu z določbami ustavnega zakona in z ustreznimi določbami za spremljanje;
 - (f) z zadovoljstvom opaža pozitiven razvoj dogodkov v procesu vračanja beguncev in razseljenih oseb; poziva vlado, naj še naprej spodbuja vračanje z iskanjem pravičnih, učinkovitih in trajnostnih načinov reševanja stanovanjskega vprašanja in vprašanja zaposlovanja, ki sta poglobitni skrbi morebitnih povratnikov; prosi hrvaške oblasti, naj **za vse prizadete vasi zagotovijo storitve oskrbe z vodo in elektriko**;
 - (g) odobrava nov petletni načrt vlade za reševanje vprašanja zagotavljanja namestitve za nekdanje imetnike stanovanjske pravice izven območij, ki so v posebnem interesu države; s tem v zvezi poudarja potrebo po pospešenem izvajanju novega akcijskega načrta, da se začne reševati pereče potrebe zadevnega prebivalstva;
 - (h) vnovič poziva hrvaške oblasti, naj postavijo nov rok za priznanje delovne dobe ljudem, ki so delali v tako imenovani "Republiki Srpski krajini" med vojno, ter naj omogočijo tudi tem nerezidentom, da zaprosijo za takšno priznanje; opominja oblasti, da bi bil to otipljiv znak pripravljenosti Hrvaške, da premaga delitve, ki jih je povzročila vojna, in spodbuja spravo v državi;
 - (i) z veseljem opaža stalno večanje gospodarske rasti Hrvaške, ki temelji na ambicioznem programu reform in velikih zasebnih naložbah, ter izraža upanje, da se bo ta rast kmalu začela odražati v povečanem številu delovnih mest in njihovem izboljšanju;
 - (j) opominja hrvaške oblasti, da je odprto in konkurenčno tržno gospodarstvo temeljni pogoj za članstvo v EU; zato jih poziva, da resneje in hitreje uresničujejo dogovorjene cilje glede prodaje manjšinskih in večinskih deležev države v družbah ter zmanjšanja državnih subvencij, zlasti v ladjedelniškem in jeklarskem sektorju; meni, da bi bilo treba več narediti za odprtje hrvaškega trga tujim vlagateljem in ponudnikom storitev ter da bi ti postali enakopravni nacionalnim operaterjem; poziva Hrvaško, naj s celovito in hitro uporabo svojih obstoječih postopkov dovoli državljanom EU nakup nepremičnin, razen na območjih, ki so iz tega izvzeta; opozarja, da so zgornji cilji že predvideni v stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu s Hrvaško;
 - (k) poziva hrvaško vlado, naj okrepi svoje upravne zmogljivosti, da bi čim bolj izkoristila instrument za predpristopno pomoč;
10. želi pohvaliti Hrvaško za pozitivno in vodilno vlogo, ki jo ima v jugovzhodni Evropi in s tem v zvezi pozdravlja dejavnosti hrvaške vlade v njeni trenutni vlogi predsedujočega

procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi; poziva Hrvaško in njene sosednje države, naj dokončno rešijo odprta vprašanja meja;

11. še posebej poziva hrvaško in slovensko vlado, naj za doseg sporazuma o vseh njunih nerešenih vprašanjih meje izkoristita vse razpoložljive možnosti in pri tem upoštevata doslej dosežene sporazume in sklepe Evropskega sveta 17.–18. junija 2004, ter ju prosi, naj se vzdržita kakršnih koli enostranskih dejanj, ki bi lahko ogrozila takšen sporazum;
12. zahteva, da se posredovanje tretje stranke uporabi, kadar pri odprtih mejnih sporih ni možno najti bilateralnih rešitev s sosednjimi državami;
13. poziva Komisijo, naj še naprej spodbuja in podpira široko zasnovan proces resnice in sprave na Hrvaškem in po vsem zahodnem Balkanu ter naj, po potrebi, vključi druge sosednje države; je globoko prepričan, da bi moral ta proces vključevati civilno družbo, politične akterje in kulturne osebnosti ter da bi moral pripraviti podlago za trajni mir in stabilnost v regiji; meni, da mora biti ta proces sprave še posebej namenjen mladim ljudem ter da bi moral vključevati temeljit pregled šolskih knjig in učnih načrtov za poučevanje zgodovine;
14. glede tega spodbuja vsa prizadevanja hrvaške civilne družbe, da bi javnost vključila v razprave in dvignila javno ozaveščenost o nedavni preteklosti zahodnega Balkana; poudarja, da so hrvaške nevladne organizacije temeljen in nepogrešljiv del prave pluralne družbe; poziva hrvaško vlado, naj podpira izobraževanje na področju nedavne zgodovine, ki spodbuja medsebojno razumevanje;
15. poziva nove države članice, naj igrajo dejavno vlogo pri napredovanju Hrvaške k članstvu in ji omogočijo, da izkoristi njihove izkušnje na področju reform;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Hrvaške.